

Antwoord van Gedeputeerde Staten op vragen van

A.H.K. van Viegen (PvdD), R. van Aelst (SP) en L.J.M.W. Neijenhuis (D66)
(d.d. 10 juli 2023)

Nummer
3970

Onderwerp
Coalitieakkoord

Aan de leden van Provinciale Staten

Hieronder gaan wij in op uw afzonderlijke vragen. In het algemeen merken we graag op dat onderwerpen ook bij hun uitwerking en/of toepassing in reguliere (commissie)vergaderingen besproken kunnen worden.

1. *Erkent het college de inclusieve samenleving als basisprincipe voor dit coalitieakkoord? Zo nee, waarom niet?*

Antwoord

Ja, we erkennen het belang van inclusiviteit in de uitwerking van onze plannen en activiteiten.

2. *Erkent het college dat de klimaat-, de biodiversiteits- en stikstofcrisis als basisprincipes gelden voor de uitvoering van dit coalitieakkoord? Zo nee, waarom niet?*

Antwoord

Vanzelfsprekend is er rekening gehouden met de grote maatschappelijke opgaven die er voorliggen. Van de klimaatopgave en verduurzamingsopgave tot de huisvesting van asielzoekers. We borduren daarbij voort op reeds verricht werk en acteren daarbij op nieuwe ontwikkelingen.

3. *Hoe denken GS dat PS op een toegankelijke en vergelijkbare wijze als de Provinciale Adviescommissie Leefomgevingskwaliteit (PAL) manier gebruik kunnen maken van onafhankelijk advies door kennisnetwerken, omdat het college de PAL wil opheffen?*

Antwoord

De coalitie heeft in het coalitieakkoord afgesproken de PAL te gaan opheffen. Provinciale Staten kunnen op verschillende manieren informatie tot zich nemen, onder andere via het programma Kennis Zuid-Holland, maar er kunnen ook andere initiatieven ontstaan. Ten overvloede: de fracties hebben ook meer eigen budget waarvan o.a. (onafhankelijk) advies kan worden georganiseerd.

4. *Er staat: 'Als de doelen niet gehaald dreigen te worden, dan zijn al onze beschikbare instrumenten bespreekbaar.' Om welke instrumenten gaat het dan?*

Antwoord

Deze instrumenten zijn afhankelijk van onderwerp, situatie en beoogd doel. We proberen uiteraard alles in gezamenlijkheid te doen.

5. *Er staat: 'Met gemeenten, woningbouwcorporaties en andere bouwpartners gaan we in gesprek over de huisvesting van bijzondere doelgroepen, zoals: dak- en thuislozen, arbeidsmigranten, asielzoekers, statushouders en ex-gedetineerden. We zetten onze wettelijke instrumenten in als resultaten uitblijven.' Welke wettelijke instrumenten zijn dat?*

Antwoord

In 2022 is PS over de bestaande en eventuele nieuwe (wettelijke) instrumenten geïnformeerd in een uitgebreide brief ([PZH-2022-803733065](#)). Met de term wettelijke instrumenten wordt onder andere verwezen naar in de brief genoemde ruimtelijke sturingsinstrumenten.

6. *Er staat: 'We willen een economie die een bijdrage levert aan de brede welvaart voor alle Zuid-Hollanders.' Kan dit nader worden toegelicht en welke instrumenten zijn hiervoor beschikbaar?*

Antwoord

In het coalitieakkoord wordt dit in hoofdstuk 2 beschreven: "We willen een economie die groeit in termen van kwaliteit en niet alleen in volume." Om dat te bereiken kiezen we voor een economie die duurzaam, innovatief en inclusief is. Op welke wijze en met welke instrumenten hier invulling aan wordt gegeven staat in hoofdstuk 2 beschreven; onder andere zal uiterlijk 2025 een Brede welvaartsagenda zijn opgesteld, ontwikkelen wij een nieuw economisch cluster duurzame energie, een Ruimtelijke Economische Verkenning en wordt gewerkt aan regiodeals gericht op het sterker maken van specifieke gebieden (die over een langere periode relatief zwak scoren op diverse dimensies van brede welvaart) en het concurrerend houden van sectoren. Provinciale Staten hebben middels [motie 1159](#) (9 november 2021) gevraagd het concept "brede welvaart" een positie te geven in de begroting. In de begroting 2024-2028 wordt dit meegenomen in de paragraaf duurzame ontwikkeling.

7. *Er staat: 'We onderschrijven het economisch belang van de (glas)tuinbouw met onder andere sier-, bollenteelt en boomkwekerijen en blijven actief participeren in en de samenwerking bevorderen van de regionale Greenports.' Hoe gaat dit samenvallen met een gezonde en veilige leefomgeving, gezien het vele huidige gifgebruik in de sector en de effecten daarvan op omwonenden en de bodem- en waterkwaliteit?*

Antwoord

We zijn trots op onze (glas)tuinbouw. Het is een belangrijke sector voor onze provincie gezien het economisch belang en ze verzorgen onze voedselvoorziening. In het coalitieakkoord is in hoofdstuk 3 opgenomen: "We helpen ondernemers en sectoren natuurinclusief te werken, hun emissies te verlagen en hun bedrijven te verduurzamen. Het gaat daarbij naast natuurherstel en emissiereductie ook om de realisatie van de doelen op het terrein van waterkwaliteit en klimaat". In het toetsbaar voorontwerp Zuid-Holland Programma Landelijk Gebied (ZH-PLG) is dit nader uitgewerkt in de maatregelen Toekomstbestendige land- en tuinbouw en Verbetering waterkwaliteit.

8. *Op dit moment is het zo dat de bollenteelt in de verdringingsreeks voor watergebruik belangrijker wordt geacht dan de voedselproductie. Deelt het college de lofzang op bollenteelt in het akkoord deze mening? Zo ja, waarom?*

Antwoord

De landelijke verdringingsreeks is vastgelegd in artikel 2.1 van het Waterbesluit en is als zodanig een afweging op rijksniveau. Naast de eerste twee categorieën, waarbij veiligheid (categorie 1) en het veiligstellen van nutsvoorzieningen (categorie 2) als prioritair zijn aangemerkt, wordt in categorie 3 het voorkomen van grote sociaaleconomische gevolgen met een geringe hoeveelheid water voor kleinschalig hoogwaardige gebruiksfuncties benoemd (*tijdelijke beregening kapitaalintensieve gewassen en verwerken industrieel proceswater*). De overige landbouw maakt deel uit van categorie 4. In de Nota van Toelichting bij het waterbesluit is aangegeven dat het in categorie 3 gaat om gewassen waarbij een totale mislukking van de oogst dreigt als gevolg van het watertekort, terwijl met een relatief kleine hoeveelheid water een schade van een dergelijke omvang kan worden voorkomen, mede afhankelijk van het moment in het seizoen. Het college deelt de visie zoals wettelijk vastgelegd in het Waterbesluit dat dit type teelt dan prioriteit krijgt.

9. *Er staat dat de natuurdoelen onder andere worden behaald door inkomsten uit toerisme of zorgactiviteiten. Welke mogelijkheden zijn hiervoor?*

Antwoord

Natuurbeheer wordt allereerst uitgevoerd door de grondeigenaren die natuur beheren. Dit kunnen terreinbeherende organisaties zijn, maar ook agrarische natuurbeheerders of particulieren. Natuur heeft ook een recreatieve en toeristische waarde. Om te voorkomen dat de druk door recreatie en toerisme te hoog wordt in kerngebieden wordt bijvoorbeeld in Nationaal Park Hollandse Duinen nadrukkelijk ook gekeken hoe recreatie en natuur elkaar kunnen versterken. Daarnaast wordt in het natuurbeheer ook gewerkt met vrijwilligers voor wie natuurbeheer een recreatieve, therapeutische of andere waarde heeft. Hiermee is het in voorkomende gevallen mogelijk om arbeidsintensief natuurbeheer uit te voeren.

10. *Waarom wordt er bij natuur zo expliciet vermeld dat het zichzelf moet bedruipen en bij andere doelen niet?*

Antwoord

Het is voor ons niet duidelijk op welke zinsnede u doelt en er zijn subsidies beschikbaar voor natuurbeheer. Als Zuid-Holland zijn wij wel van mening dat de rijkssubsidies voor natuurbeheer kostendekkend moeten zijn.

11. *Er is een opgave voor het realiseren van extra bos in Zuid-Holland. We hebben even niet scherp om hoeveel extra bos het gaat. Kan dit worden toegelicht? En zijn er al plannen waar het komt en wanneer?*

Antwoord

De landelijke uitbreidingsopgave is groot, namelijk 37.400 ha. De uitbreidingsopgave voor Zuid-Holland is nog niet vastgesteld. In het coalitieakkoord staat de areaal opgave nieuw bos als subdoel onder Natuur en Stikstof. Areaal opgave nieuw bos in Zuid-Holland: 150 ha binnen NatuurNetwerk Nederland (NNN). Daarbuiten is nog geen hectare opgave vastgesteld, maar wel ambitie om aan de slag te gaan met bosuitbreiding.

In toetsbaar voorontwerp ZH-PLG is wel een hectareambitie voorgesteld. Hierin staat als beoogd resultaat tot 2028 dat we circa 400 hectare bosareaal willen toevoegen (inclusief de 150 ha binnen het NNN). En dit op lange termijn (tot 2050) indien mogelijk door willen ontwikkelen tot 1.000 à 2.000 ha nieuw bos.

Strategie in het toetsbaar voorontwerp is bosuitbreiding op vrijwillige basis. Via de bosmakelaar en de recent vastgestelde subsidieregeling sluiten we aan bij initiatieven van grondeigenaren en gemeenten. Via de ruimtelijke strategie is in beeld gebracht hoe bosuitbreiding past in het Zuid-Hollandse landschap. Strategie is daarnaast om via de gebiedsprocessen Nationaal Programma Landelijk Gebied (NPLG) per regio te vragen hoeveel hectares bosuitbreiding gerealiseerd kan worden en zo tot een gedragen hectaredoelstelling te komen. Dit is de reden dat we nu nog niet kunnen zeggen waar het komt. In het voorstel voor Uitvoeringsprogramma (zie [link](#)) is beschreven op welke manier we aan de slag willen gaan. Dit voorstel is ook aangeboden aan PS (brief kenmerk [PZH-2023-830836357](#)).

12. *Er staat dat er wordt geïnvesteerd in wildopvang. Om welk jaarlijks bedrag gaat het en is dit structureel?*

Antwoord

In de voorgestelde begroting is hier een bedrag van 0,25 miljoen per jaar opgenomen.

13. *Er staat dat het college wil dat de FBE beter gaat functioneren en dat hierover het gesprek met hen wordt aangegaan. Wat gaat er nu niet goed?*

Antwoord

Faunabeheerplannen worden momenteel niet altijd op tijd vernieuwd en een aantal faunabeheerplannen zijn door de rechter vernietigd, waardoor het noodzakelijke faunabeheer niet altijd kan plaatsvinden.

14. *Er staat: 'Er blijft voldoende ruimte in onze provincie voorhanden als waarborging voor de land- en tuinbouw als economische sector en de voedselzekerheid. Dat is een land- en tuinbouw met minder schadelijke uitstoot naar bodem, lucht en water. Een landbouw die sterker verweven is met natuur en met aandacht voor dierenwelzijn. En een internationaal concurrerende land- en tuinbouw, waar boeren een gezond verdienmodel hebben.' Hoe valt een gezonde leefomgeving, gezonde bodem, gezonde lucht en gezond water te rijmen met een internationaal concurrerende land- en tuinbouw?*

Antwoord

Zie het antwoord op vraag 7.

15. *Er wordt bij innovatie ook ingezet op verbetering dierenwelzijn. Is daarbij ook de inzet op het kunnen vertonen van natuurlijk gedrag van productiedieren? En op de systemen aanpassen aan het natuurlijk gedrag van het dier in plaats van andersom?*

Antwoord

De provincie is in vele opzichten aanjager van innovatie. Innovatie is een breed concept en gaat om bijvoorbeeld het verbeteren van processen, technieken en oplossingen voor maatschappelijke problemen. Echter, voor dierenwelzijn volgt de provincie van oudsher de landelijke richtlijnen en maakt geen eigen beleid.

16. *Er staat: 'We beschermen inwoners tegen negatieve invloeden en verminderen deze waar mogelijk, zoals luchtvervuiling, bodemverontreiniging, veiligheidsrisico's, geluidsoverlast, nestgeluid, wateroverlast en hittestress.' Wordt de bescherming van inwoners tegen landbouwgif ook hierin meegenomen? Zo nee, waarom niet?*

Antwoord

Er is geen apart provinciaal beleidskader voor gewasbeschermingsmiddelen, maar daar waar zij nadelige effecten kunnen hebben op de gezondheid van mens, dieren of planten vallen zij onder de regels voor water-, lucht- en bodemvervuiling. Voorbeelden zijn de Kaderrichtlijn Water en de subsidievoorwaarden voor het (agrarisch) natuurbeheer.

De omgevingsdiensten zorgen voor handhaving en toezicht en hebben geen actieve rol in het toezien op, of opstellen van beleid bij, het toepassen van gewasbeschermingsmiddelen. De omgevingsdiensten toetsen alleen op de opslag van de middelen.

De Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA) houdt het toezicht op het toepassen van de middelen. Het College voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biocide (Ctgb) beoordeelt of bestrijdingsmiddelen in Nederland op de markt mogen komen, en stelt gebruiksvoorschriften op. (zie ook <https://www.nvwa.nl/onderwerpen/gewasbescherming/rol-nvwa-en-andere-partijen> en <https://www.nvwa.nl/onderwerpen/gewasbescherming/gewasbeschermingsmiddelen-en-gezondheid>)

De omgevingsdiensten toetsen bij bodemonderzoek ook niet op huidige gewasbeschermingsmiddelen, immers deze middelen zijn toegelaten en kunnen gebruikt worden. De omgevingsdiensten kijken wel naar historische verontreiniging als er een verdenking is. Zo toetsen we op DDT/OCB bij oude boomgaarden en dergelijke.

17. *Er wordt geïnvesteerd in infra en recreatiemogelijkheden. Wordt er ook geïnvesteerd in ruiterroutes (Die worden namelijk niet benoemd)? En zo ja, hoe? Zo nee, waarom niet?*

Antwoord

Voor de uitvoering van het Ruiterspadenplan Zuid-Holland is een éénmalig budget beschikbaar gesteld voor kwaliteitsverbetering en uitbreiding van de paden en routes. Op dit moment is met het laatste restant van dit budget een subsidie opengesteld. Naast dit éénmalige budget is in de huidige begroting een structureel budget beschikbaar voor onderhoud ruiterspaden.

18. *In het akkoord wordt gesproken over nieuwe en innovatieve OV vormen (buurtbussen bijvoorbeeld). Is de impact op de bereikbaarheid van eerdere vershralingen zoals deze hierin meegenomen? Zo nee, waarom niet?*

Antwoord

De inzet van nieuwe en innovatieve vervoervormen is juist bedacht om (meer) mogelijkheden te bieden om ook op verbindingen met weinig reizigers een kwalitatief goed aanbod te kunnen realiseren. De doelstelling is om het aanbod aan vervoer zoveel mogelijk in stand te houden en daar waar mogelijk te verbeteren. Daarmee wordt voorkomen dat verbindingen bij gebrek aan (voldoende) reizigers moeten worden opgeheven.

Tegelijkertijd willen we geen lege bussen laten rijden. Bij deze innovatie staat altijd de reiziger, de mens, centraal.

Daarnaast is het ons uitdrukkelijke doel om te kijken hoe dergelijke systemen het testen van nieuwe verbindingen (financieel) makkelijker en qua dienstverlening beter kunnen maken. Dit betekent dat een (nieuwe) verbinding in eerste instantie met innovatief kleinschalig vervoer wordt uitgevoerd, waarna het bij gebleken behoefte en naar gelang de beschikbaarheid van de benodigde middelen kan worden omgezet in een vast aanbod. Of dat we kijken hoe we reismogelijkheden kunnen blijven aanbieden tijdens periodes waarin er nauwelijks vraag is, bijvoorbeeld bij een vroege scholierenlijn tijdens de vakantie.

Den Haag, 18 september 2023

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
secretaris, voorzitter,

drs. M.J.A. van Bijnen MBA

drs. J. Smit